
İKİNCİ KUZEY IRAK RİSKİ

30.01.2017

Milliyet, 28 Ocak 2017

Fikret Bila

ABDnin yıllarca İncirlik Üssünden kullandığı Çekiç Güç eliyle oluşturduğu Kuzey Irak, bugün PKK'nın merkez üssü konumundadır.

Washington, 1991 Körfez Savaşından sonra Saddamı sınırılıyor diyerek 36. paralelin kuzeyinde oluşturduğu güvenli bölgede bir yandan Barzani-Talabani ikilisini bir yandan da Öcalan ve PKK'yı destekledi. Bu destek PKK'yı hem askeri hem siyasi açıdan güçlendirdi. PKK'nın Türkiye'ye saldırıları arttı ve giderek Kuzey Irak'ta da etkili bir konuma geldi.

ABD'nin 2003'te Irakı işgal etmesine kadar aktif olan Çekiç Güç işlevini tamamladı. Irakı işgal eden Washington, Talabaniyi Irak cumhurbaşkanı, Barzaniyi Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi başkanı yaparak ödüllendirdi. PKK'yı Kandil ve Kuzey Irak'ta etkili bir askeri ve siyasi güç haline getirdi.

ABD bununla da yetinmedi, 1 Mart tezkeresinin reddedilmesi sonrasında Türk askerinin kafasına çuval geçirdi, Türk Silahlı Kuvvetlerini (TSK) hedefine aldı. TSK'nın itibarsızlaştırılması, Ergenekon, Balyoz ve benzeri davalarda büyük çaplı bir tasfiyenin gerçekleşmesi ve nihayet koruma altına aldığı FETÖ'nün 15 Temmuz'da giriştiği kanlı darbeye kadar, Türkiye ve TSK aleyhine ne varsa doğrudan veya dolaylı destek oldu.

Bugün ise Kuzey Suriyede 2. Kuzey Irak yaratılması, ciddi bir risk olarak Türkiye'nin karşısına çıkmış durumda.

ABD-PKK İLİŞKİSİ

Kuzey Irak sürecinde ABDnin PKKya doğrudan veya dolaylı desteği birçok kez kanıtlarıyla ortaya koyuldu. ABD ve PKK yöneticilerinin ortak toplantıları, helikopterle atılan yardımlar görüntülerle, fotoğraflarıyla kamuoyuna çok kez yansıtılmıştı. Keza o dönemin Genelkurmay başkanı, kuvvet komutanı, ordu veya kolordu komutanı seviyesindeki komutanlar tarafından da ifade edilmiş ve Çekiç Gücün büyük hata olduğu vurgulanmıştır. (Fikret Bilâ, Komutanlar Cephesi, Doğan Kitap, 6. Baskı, Nisan-2010)

ABD, PKK ile bu ilişkisini Suriyede PYD-YPG adı altında sürdürüyor. PKKda ABDye piyade hizmeti verip, Kuzey Iraktan çok daha rahat biçimde Kuzey Suriyede devletçik kurmaya çalışıyor.

PKK, Kuzey Suriyede, Kuzey Irakta göre daha rahat. Kuzey Suriyede karşısında, Kuzey Irakta olduğu gibi bir Barzani yönetimi ve Peşmerge kuvveti yok. Suriyenin kuzeyine tek başına hâkim olması çok daha kolay. Nitekim bu nedenle Büyük Birleşik Büyük Kürdistan projesinin Suriye ayağını, Irak ayağına göre daha hızlı geliştiriyor. Suriyenin kuzeyinde tümüyle kendi egemenliğinde bir devletçik kurabilirse, daha sonra Kuzey Irakta da Barzaniyi devirip orayı da tam egemenliği altına almaya çalışacak. Üçüncü bir adımla da Türkiyenin güneydoğusuna yüklenip üç parçayı birleştirerek Komünal Konfederal Kürdistan Devleti projesinin üç parçasını tamamlamaya yönelecek.

TRUMP NE YAPACAK?

Obama yönetimi son gününe kadar PKK-PYD-YPG cephesini destekledi ve PKK bu destek altında Suriyenin kuzeyinde çok daha hızlı ilerleme kaydetti. Süratle de hâkimiyetine aldığı bölgelerde Öcalanın İmralı da benimsediği Murray Bookchinin komünal-konfederal sistem ideolojisini uygulamak üzere kantonlar oluşturdu. (Fikret Bilâ, İdeolojik Kodlarıyla Kâğıt Üstündeki PKK, Doğan Kitap, Ekim-2016) Bu koşullarda, ABD Başkanı Trumpın Suriyede güvenli bölgeler oluşturacağız sözü, Ankarada ihtiyatla hatta endişeyle karşılandı.

Türkiyenin kastettiği güvenli bölge, Cerablusta gerçekleştirdiği gibi yerel halkın göçtüğü yerleşim birimlerine dönmesi ve güvenlik içinde normal yaşama geçmesiydi. Eğer Trump da bunu kastediyorsa, sorun yok. Ancak, kastettiği PKK-PYD-YPGnin zorla hâkimiyet altına aldığı bölgelere güvenlik sağlamaksa, bu Ankaranın tüm gücüyle reddedeceği bir girişim olacaktır. Trump, böyle bir güvenli bölge veya Türkiyenin önlediği PKK koridorunun açılmasını öngörüyorsa, bunun anlamı, PKK projesinin Suriye ayağının ABD eliyle hızlanacağıdır.

Trumpın niyeti henüz anlaşılmadı. Ancak, niyeti buysa, Kuzey Iraktaki kadar kolay olmayacağını bilmesi gerekir. Irakta ABD ve İngiltere güçlü pozisyondaydı. Oysa Suriyede koşullar, 2003 Irakı gibi değil. Sahada Rusya, Türkiye ve İran var. Üç ülke arasındaki işbirliği masaya da yansımış durumda.

Umalım ki, Trump bu gerçeği görsün ve Suriyede savaşı şiddetlendirecek ve yayacak yanlış bir karar almasın. Obamanın rayından çıkardığı Türkiye-ABD ilişkilerini yeniden müttefiklik ilişkisine çevirsin.

Kaynak/Source: